

Hvorfor gør jeg det, jeg gør?

- Er du bevidst om, hvorfor du underviser, som du gør?
- Ved du, hvordan dine elever lærer bedst?
- Hvad synes du er svært eller let?
- Taler du med dine kolleger om din undervisning?

BIRGIT HENRIKSEN, SUSANA S. FERNÁNDEZ
HANNE LETH ANDERSEN, DORTE FRISTRUP

HVORFOR GØR JEG DET, JEG GØR

REFLEKSIONSHÅNDBOG
FOR SPROGLÆRERE

- Bogen udkom i 2020
- Skrevet af sprogprofessorer og rektorer i Dk
- Tænkt ind i en dansk praksis & kontekst
- Opbygget med teoriafsnit og løbende refleksionsspørgsmål
- Kapitel 1 & 2 kan også bruges til andre fag - netværksmøder)

Grundide:

Den reflekterende praktiker

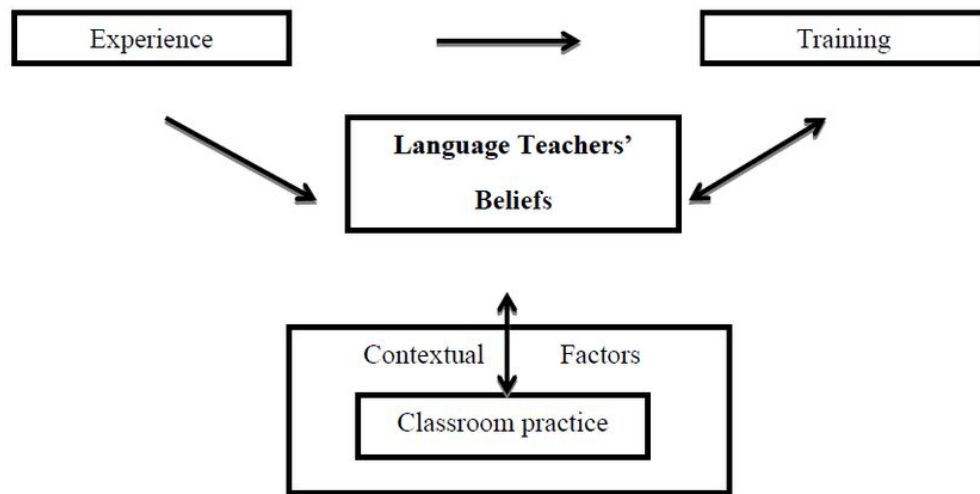
- ❑ Sætte ord på egen viden og praksis
 - Italesætte tavs viden
- ❑ Kritisk selvrefleksion
 - hvad går godt, hvad kan udvikles?
- ❑ Italesætte begrænsninger & usikkerhed
- ❑ Skabe refleksionsrum
- ❑ Styrke læreridentiteten
- ❑ Skabe øget arbejdsglæde
- ❑ Udvikling alene **eller i fællesskab**

Udgangspunkt: Lærerkognition

Simon Borg:

'The unobservable cognitive dimension of teaching - what teachers know, believe and think.'

- Det du selv har erfaret som elev i dit liv: Hvad er en god/dårlig undervisning og lærer
- Din teoretiske viden
- Den kontekst du underviser i
- Dine overbevisninger, holdninger og dit menneskesyn

Lærerkognitionen er kompleks, ofte ubevidst og dynamisk - i konstant forandring

Udgangspunkt: Lærerkognition

6 centrale refleksionsspørgsmål styrer gennem hele bogen:

1. viden Hvad **ved** jeg?
2. antagelser Hvad **tror** jeg?
3. følelser Hvad **mener /føler** jeg?
4. praksis Hvad **gør** jeg?
5. erfaringer Hvad ser (ikke) ud til at **virke**?
6. tanker om fornyelse Hvor **vil jeg hen** og hvad er udfordringen?

Overvejelser om **erfaringsbaseret** viden

Egne oplevelser som elev, studerende, lærer

- Italesætte gode og dårlig uv. oplevelser
- Italesætte gode og dårligere lærere
- Hvad af det har påvirket dig som lærer

Overvejelser om **teoribaseret** viden

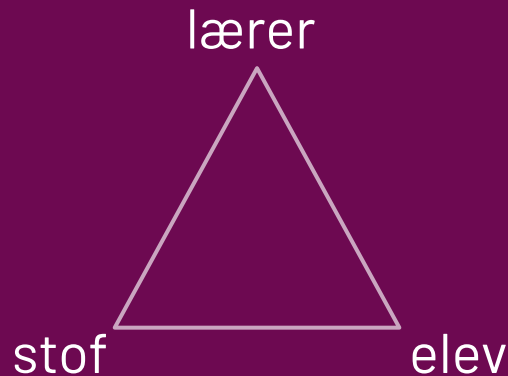
- Find eksempler på **nyttig, ny teoretisk** viden som man har fået og kunne bruge
- Ny viden der har gjort dig skeptisk og som du **har svært ved at se** i egen praksis - refleksion hvorfor?

Lærerens udvikling:

Forskellige taksonomier

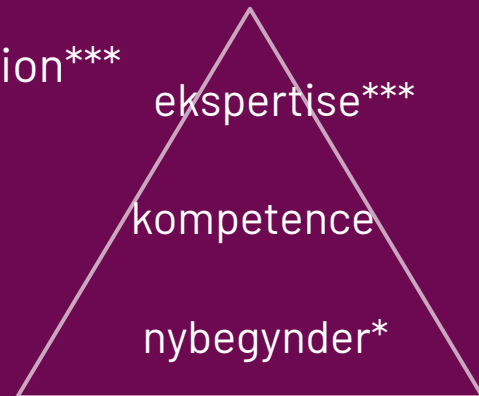
Fokus i faget

fra 0. - uni
fra trivsel - stof
intention

Fokus på underviserfærdigheder

5 niveauer
fra manuskript* - intuition***
Dreyfus & Dreyfus

Refleksionsspørgsmål 1 : Erfaringer (Parvis - 2 x 4 minutter)

- 1) Hvad var din **bedste** oplevelse som (sprog)elev?
- 2) Hvad var din **værste** oplevelse som (sprog)elev?
- 3) Hvilke af dine (sprog)lærere **lærte du mest af** - og hvorfor?
- 4) Hvilke af dine (sprog)lærere **lærte du mindst af** - og hvorfor?
- 5) Giv **konkrete eksempler** på, hvordan disse oplevelser har **påvirket din undervisningspraksis**.

Narrativ vejledning

Anette Holmgren & Allan Holmgren

KOLLEGIAL SPARRING OG SUPERVISION

STAFET-MODELLEN
– en narrativ guide til
bedre faglige samtaler

STAFET -modellen

Gruppen vælger (gruppen kan bestå af 3-8 deltagere)

- En hovedperson som skal interviewes
- En interviewer, som følger nedenstående interviewguide
- En tidsholder, som sørger for at der bruges 45 min på STAFET interview og 10 minutter på refleksion over STAFET interviewet

Interviewguide:

Situationen:

Fortæl om en situation, hvor det du gerne vil tale om, var på spil.

- Hvad er din opgave i forhold til situationen?
- Hvad synes du er vanskeligst at forstå ved situationen?
- Hvad vil du måske gerne vide noget mere om eller forstå bedre?

Temaet:

- Hvilke temaer er på spil i denne problemstilling?
- Hvilket tema er det vigtigste for dig at fokusere på?

Anliggendet

- Hvad synes du især er vigtigt for dig i forhold til opgaven og den situation, du står i?

Forskningsspørgsmålet

- Hvad kunne du tænke dig at spørge os andre om i forhold til vores erfaringer?

Erfaringer

- Hvad er dine egne erfaringer med det spørgsmål, du stiller?
- Til os andre (en ad gangen)
- Hvad er jeres egne erfaringer med undersøgelsesspørgsmålet?

Transport

- Hvad er blevet klarere for dig?
- Hvordan vil du evt. gå videre herfra?
- Til os andre (en ad gangen)
- Hvad har denne drøftelse evt. inspireret dig til?

STAFET modellen er beskrevet i bogen "Kollegial sparring og supervision" af Allan Holmgren og Anette Holmgren, 2017

Refleksion over denne arbejdsform

Når STAFET interviewet er slut, så tag en snak om:

- Hvad tænker I hver især om denne arbejdsform?
- Hvad kan STAFET interview inspirere jer til?

Krav til læreren

(efter Kling Søren)

'Oversæt' til jeres fag fx musikalske færdigheder

De inderste bokse kan være tabubelagte og svære at tale om!
Fx i vejledning

Viden om den samfundsmæssige og interkulturelle kontekst

Viden om den specifikke undervisningskontekst

Almendidaktisk viden

Fagdidaktisk viden om undervisning i faget

Specifik viden om faget

Sprogfærdighed på målsproget, dansk og andre sprog

Figur 1.1: Komplexiteten i lærerens videns- og færdighedsbase.

Ex. på refleksion: Lærerens egen vidensbase og kompetencer

	Din egen viden (1-5)	Hvor stærk føler du dig? (1-5)
Egne færdigheder (på målsprog)		
Faglig viden om faget		
Fagdidaktisk viden		
Almendidaktisk viden		
Viden om uv. konteksten		
Viden om interkult. kontekst		

- I hvor høj grad skaber de forskellige aspekter **udfordringer** for din egen undervisning?
- Konkrete eksempler fra egen praksis?

Hvorfor gøre sig disse overvejelser?

Usikkerhed på egne kundskaber / manglende viden:

- kan give **lav selv-efficacy** (selvforståelse - Bandura)
- tendens til at **undgå sine svagheder**
- begrænsninger / tabu/ **frustration** i uv.tilrettelæggelse
- kan skabe **usikkerhed overfor forandringer**
- **hæmmer arbejdsglæden**

Refleksionsspørgsmål 2

(Grupper a 3 til 4 - 10 minutter)

Hvad var dine tanker om refleksionsskemaet om egne evner & styrker?

- *Egne færdigheder, faglig viden, almen viden, fagdidaktisk viden, kontekst*
- Hvordan kunne det bruges i en vejledning af et fagteam?
- Hvordan kunne det bruges som udviklingsredskab i en 1:1 vejledning?
- Hvordan kan vi som vejledere skabe rum og tillid, så vi kan tale om de svære områder. (Aha Slide)

Grundide i vejledningen:

“Den kritiske ven i et trygt forundringsrum”

Lauvås et al

Får vejsøger til at:

- **Sætte ord på** egen viden og praksis
- **Reflektere kritisk** over sin praksis
 - hvad går godt, hvad kan udvikles?
- **Giver rum** til at italesætte evt. begrænsninger & usikkerheder
- Skaber refleksionsrum gennem spørgsmål
- Styrker læreridentiteten
- Skaber øget arbejdsglæde
- Udvikling i fællesskab

Herefter følger afsnit og refleksionsspørgsmål om:

- Motivation for faget
- Motivation for undervisningen
- Udfordringer ved undervisningen
- Aspekter der bidrager til motivation
(elever, fag, kolleger, ledelse, rammer, læseplaner...)
- Kompetenceudvikling og motivation
- Samarbejde og motivation

**Skriv 2 ting
du vil tage med dig
fra i dag:**

(retrieval)

e de

